

הגאון הגדול הרב שבתי לוי שליט"א
ראש מוסדות הליכות משה ורבה של רמת אהרן ב"ב
השיעור השבועי בהלכה נמסר מידי שבת
שעתים לפני השקיעה בבית המדרש הליכות משה רח רבינו ד' ב"ב

רמז לגוי בשבת שיבוא לתקן אצלו במוצ"ש

נושאי השיעור

- ביאור באמירה לגוי • מהו רמז לגוי • מהו סיפור דברים לגוי • אופני ההיתר בסיפור דברים
- מיבוי האור בחדר • הדלקת האור ע"י גוי באופן שהיה מעט אור • שכח אור דלוק במקרה
- אמירה לגוי בפסיק רישיה • רמז לגוי או ליהודי לצורך מוצאי שבת • אמירה לגוי באיסורי
- לאו • אמירה לגוי לחסום שור בדישו • השחתת אילן ע"י גוי • חמץ בפסח אם חוזר ונייעור •
- אמירה לגוי קודם השבת • צמר רחלים שהתערב עם צמר גמלים • כיס עם מעות להביא לגוי
- שיעביר ברה"ר • רמז על שבת שעברה

חילוק בדיני אמירה לגוי

בשבוע שעבר ראינו חלוקה ברורה בדיני אמירה לגוי בשבת, ראינו מה היא אמירה לגוי, מהו רמז לגוי ומהו סיפור דברים לגוי. ביארנו שאמירה לגוי אסורה בדרך כלל, מלבד באמירה לצורך מצוה או בשבות דשבות שהתירו אמירה לגוי בשבת, אבל בסתם אסור לומר לגוי לעשות מלאכות בשבת.

איסור רמז לגוי

כמו"כ ביארנו שאסור לרמוז לגוי בשבת שיעשה מלאכה בעבור הישראלי, אלא אם כן במקום הפסד שהתירו חז"ל לרמוז לגוי בשבת שיציל את הנזק, דכיון שאדם בחול על ממונו שלא יפסד חששו חז"ל שמא אם לא נתיר לו אמירה לגוי הוא יבוא להציל בעצמו ויעבור על איסור בשבת, על כן התירו לרמוז לגוי לעשות מלאכה במקום הפסד וכגון שיש לאדם דליקה בבית או כגון שיש לאדם חבית יין שנעשה בה חור והיין שבה מטפטף והולך לאיבוד ואם יחכה עד מוצאי שבת יפסד כל החבית, התירו לרמוז לגוי שיבוא לכבות הדליקה או שיתקן ויסתום את החבית ויציל את ההפסד, רק שלא יאמר לו בפירוש שיכבה אלא ברמז כגון שיאמר לו כל המכבה אינו מפסיד או כגון שרומז לו שמביאו אל מקום החבית והגוי מבין למה קרא לו, כל זה התירו לישראל דאם לא יצילנו הגוי חששנו שמא יבוא הישראלי בעצמו לכבות או לתקן.

מלאכה בלא הנאה

אופני ההיתר בסיפור דברים לגוי דוקא במקום שאינו נהנה מהמלאכה שעשה הגוי כגון שרוצה שהגוי יכבה האור בבית, שזו מלאכה שאינה צריכה לגופה, דכיון שכיבוי האור בחדר אינו יוצר לי יצירה חדשה שאני נהנה ממנה, כתבו התוס' בשבת (קכב.) שאין בזה איסור הנאה ממלאכת הגוי. ולכן אם אמר לו על דרך סיפור דברים שיש אור בחדר והגוי הביך לבד וכיבה את האור מותר.

הנאה לאחר השבת

כן הוא הדין שאפשר להתיר סיפור דברים לגוי בשבת באופן שהישראלי אינו נהנה ממלאכת הגוי בשבת אלא לאחר השבת, וכיון שבסיפור דברים אין חשש של איסור אמירה לגוי לא גזרנו שמא תהא שבת קלה בעיני הישראלי וכן אין חשש לאסור מדין הנאה ממלאכת גוי שהרי הישראלי נהנה רק לאחר השבת, ע"כ סיפור דברים במקום כזה יהיה מותר.

חדר שהיה בו מעט אור

כן הוא הדין במקום שמדליק הגוי האור בבית באופן שכבר היה בחדר מעט אור, והישראלי היה יכול לשהות שם בחדר גם בלעדי מלאכת הגוי, מותר להנות ממלאכת הגוי בשבת באופן שהגוי הדליק ע"י שהביך מתוך סיפור דברים של הישראלי. שהרי כל

סיפור דברים לגוי

עוד ראינו דין של סיפור דברים לגוי בשבת שהיא אינה אמירה כלל וגם לא רמז שמגלה מה רצונו אלא רק סיפור דברים בעלמא כגון שמספר לו בניחותא שהאור בחדר לא מספיק חזק. אלא

איסור הנאה רק במקום שאין הישראל יכול להסתדר בלא מלאכת הגוי אבל כאן שיכול היה להסתדר בלא מלאכת הגוי אין לאסור. (ועוד נרחיב ונבאר דין זה בשיעורים הבאים).

אמירה מפורשת וציווי

ביארנו שאמירה לגוי זה בלשון ציווי, שאסור לישראל לומר לגוי לעשות מלאכות בשבת כגון תדליק או תכבה, כדי שלא תהא שבת קלה בעיני ישראל ויבוא הישראל לעשות מלאכות בשבת ויאמר מה לי אם הגוי עושה מלאכה בשבת מה לי אם אני יעשה מלאכה בשבת, ע"כ אסרו חכמים לומר לגוי לעשות מלאכות בשבת.

גילוי דעת

ביארנו מהו רמז לגוי שאסור אף בלא אמירה מפורשת, כיון שבכל רמז טמון גילוי דעת כלפי הגוי מה רצונו של הישראל, ולכן אף במקום שמביא הישראל את הגוי רק שיראה את הנזק והגוי מבין לבד את רצונו שיציל אותו מן ההפסד, הוי כאילו אמר הישראל לגוי מה לעשות, דרמז הוא גילוי דעת ודינו כדין אמירה שאסורה אלא אם כן במקום פסידא שהתירו ע"י רמז.

סיפור בעלמא

ביארנו עוד שסיפור דברים זה במקום שלא רמז ולא יעץ ולא ציוה על הגוי מה לעשות, וכיון שלא הביע הישראל את דעתו כלפי הגוי ומה שסיפור לגוי זה היה רק תיאור מצב וסיפור בעלמא, כמו שאומר לגוי יש כאן מעט חושך או שהנר אינו מאיר מספיק טוב, אם מספר דברים אלו לגוי בניחותא שניכר בדבריו שמספר לגוי ולא באופן בהול שנראה שרומז לגוי, אם הגוי חכם והבין מה מטרת הסיפור דברים כלפיו, וכיבה האור או הסיר הפחם מותר, ואינו נכלל בכלל אמירה האסורה.

אור דלוק במקרה

וכן ראינו שפסיק רישיה מותר לגוי בשבת מאותה סיבה שהתירו סיפור דברים לגוי. המגן אברהם (ס"ס רנג) אומר שפסיק רישיה בשבת מותר ע"י גוי, דהיינו אם אני עסוק במלאכת היתר ויוצא ממנה מלאכה אסורה, כגון אדם ששכח לכבות האור במקרה ונכנס שבת, יכול ללכת לכל גוי בשבת ולבקש ממנו שיפתח לו את המקרה בשבת ואע"פ שממילא יצא פעולת איסור כשנדלק האור, מותר, כיון שאין איסור פסיק רישיה באמירה לגוי.

ביאור בפסיק רישיה

וביארנו הטעם בדברי המג"א להתיר פסיק רישיה, שהרי כל הגזירה שגזרו חז"ל אמירה לגוי זה מכיון שע"י האמירה של הישראל יצא איסור, וע"כ יבוא האדם לטעות ויאמר אם נעשית המלאכה האסורה על פי הדיבור שלי, מה לי אני עשיתי המלאכה ומה לי נעשית ע"י גוי, שהרי הכל ע"פ דברי. אבל אם אני בדיבורי אמרתי לו לעשות מלאכת היתר ויצא ע"י הגוי מלאכת איסור, א"כ כאן כבר לא חששו חז"ל לגזור שמא יטעה הישראל. ממילא הוא הדין בסיפור דברים, כל האיסור הוא דוקא אם אומר לגוי לעשות מלאכות ואז הגוי עושה ע"פ דברי הישראל, ע"כ חששו שמא יטעה הישראל ויעשה מלאכות בעצמו דיאמר מה לי אם אני עושה האיסור מה לי אם הגוי יעשה, אבל אם לא ציווה על הגוי מה לעשות והגוי עשה מתוך הבנה בדבריו, בזה לא חששו חז"ל שמא יבוא הישראל ותהא השבת קלה בעיניו שהרי הישראל לא ציווה את הגוי ולא נעשה על פיו שום דבר אלא הגוי עשה על דעת עצמו מתוך הבנת הדברים ולכן סיפור דברים מותר לומר לגוי בשבת.

הנראה בעיניך

ודין זה של אמירה או רמז לצורך מוצ"ש ראינו בגמ' בשבת (קנ.), אומר אדם לחבירו הנראה שתעמוד עימי לערב, ביאר רש"י דאע"פ ששניהם יודעים שעל מנת לשוכרו לפעולתו הוא מזהירו כיון שלא אמר בפירוש מותר. ונראה שמדובר בבעל מקצוע וכשאומר לו חבירו הנראה בעיניך שתבוא אצלי לערב, כוונתו שתבוא לעשות אצלי מלאכתך ובכל אופן מותר בלשון זו (לצורך מוצאי שבת).

הרהור מותר

וכן פסק השו"ע (סימן שז הל"ז) מותר לומר לחבירו הנראה בעיניך שתוכל לעמוד עימי לערב, אע"פ שמתוך כך מבין שצריך לו לערב לשוכרו, אבל לא יאמר היה נכון עימי לערב. ביאר במשנ"ב על פי הגמ' (שם) החילוק בין הדברים, דאם אומר לו הנראה שתעמוד עימי לערב כיון שאינו מפרש בהדיא רק בדרך רמז לצורך מוצאי שבת הוי ליה רק בכלל הרהור שמתור. ולא יאמר היה נכון עימי לערב דזהו דיבור ממש. וכ"פ בבית יוסף דלשון היה נכון עימי לערב אסורה דהוי כאילו שוכרו ממש.

ספק הראשונים

מסתפקים הראשונים האם כל ההיתר לומר לחבירו הנראה שתעמוד עימי לערב זהו רק לחבירו הישראל, אבל גבי גוי אסור לומר לו הנראה בעיניך שתעמוד עימי לערב, או שאין חילוק בין ישראל לגוי וכמו שהתירו בישראל מותר אף בגוי.

לנכרי אסור

תוס' בשבת (קנ.) מביא יש אומרים דדוקא לחבירו מותר לומר הנראה בעיניך שתעמוד עימי לערב, אבל לנכרי אסור לומר לפי שהוא עושה על דעת אותה אמירה. ונבאר, שהרי זה בכלל אמירה לגוי שאסורה בשבת, ואע"פ שאינו אומר בפירוש אלא בדרך רמז, גם רמז אסור שהרי ראינו שאפי' הביאו למקום הדליקה בלי לומר לו כלום אסור, דכל רמז אסור, ולכן גם כאן אם אומר לגוי הנראה בעיניך שתעמוד עימי לערב אסור, ונראה שזהו מטעם איסור אמירה לגוי ולא משום ודבר דבר.

תוס' חולק

אלא שתוס' סבר לחלוק על אותם הסוברים כך, וז"ל ואינו נראה, דהא שרינן הכא משום דדיבור אסור והרהור מותר א"כ לא שנא ישראל ולא שנא גוי מותר.

רמז לצורך מוצאי שבת

האור זרוע וכן בפסקי ריקאנטי שואלים על דברי הגמ' מדוע מותר לומר לגוי הנראה בעיניך שתעמוד אצלי לערב והרי זה רמז ורמז אסור לומר לגוי בשבת כמו אמירה א"כ מדוע התרנו. אלא מבארים דכיון שזה בא לצורך מוצאי שבת מותר, דכל האיסור ברמז שאמרנו שהוא כמו אמירה זה רק גבי מלאכות שאני רומז לגוי לעשותם לצורך השבת ובכך אמרו חז"ל שיש לו דין של אמירה, דמה אמירה חששו שמא תהא שבת קלה בעיני הישראל דהמלאכה נעשית ע"י ציווי הישראל, הוא הדין ברמז חששו שמא תהא שבת קלה בעיניו שהרי סוף סוף הכל נעשה על דעתו, אבל אם רומז לו לצורך מוצאי שבת מותר, שכל החשש הוא רק אם אמר לו משום ודבר דבר אבל ברמז שלא דיבר דיבור חול מותר לצורך מוצאי שבת.

כך פסק הרמ"א

וכן פסק הרמ"א (סימן שז הלכ"ב) כל דבר שאסור לומר לאינו יהודי לעשותו בשבת אסור לרמוז לו לעשותו, אבל מותר

השחתת אילן ע"י גוי

הנפק"מ תהיה עוד באדם שיש לו אילן עם פירות בגינתו ורוצה לקוצצו, שלפי דעת הראשונים שפסקו שכל איסור לאו האסור לישראל, אסור לומר לגוי לעשותו, א"כ אם ברור לישראל שזהו אילן שאסור לו לקוצצו, אסור אף לומר לגוי לקוצצו, ואף אם יש לישראל ספק אם מותר לקצוץ את האילן אסור לומר לגוי לקוצצו. אבל כמובן שאם ברור לישראל שמותר לקצוץ אילן זה שבגינתו ורק רוצה להחמיר לקוצצו ע"י הגוי מותר לומר לגוי שיקצוץ. וכבר הארכנו בדין זה של איסור אמירה לגוי בשאר איסורים בהלכות שמיטה בספר שבת לה', וכן בהלכות חול המועד בספר מועדי ה', שאסור לומר לגוי לעשות כל מלאכות האסורות לנו.

אמירה לגוי בערב שבת

נוסיף עוד בדין אמירה לגוי, מה הדין אם אומר לגוי בערב שבת לעשות מלאכות בשבת. לכאורה נראה להתיר דכיון שזהו יום חול ומותר לי לומר מה שאני רוצה ביום חול שהרי אמירה לגוי בשבת שבות היא אבל בערב שבת מה הסיבה לאסור.

הוכחה לאסור

הרא"ש מביא באותו ענין שראינו גבי "לא תחסום שור בדישו" בשם הר"ס"ג שמביא ראיה משם שאסור לומר לגוי בערב שבת לעשות מלאכות בשבת. שהרי הסתפקה הגמ' האם מותר לומר לגוי לחסום את פי הבהמה בשעת הדישה ופסקו הראשונים לאסור לומר לגוי כמו באיסור שבת, ולכאורה מה הבעיה לומר לגוי לחסום את פי הפרה והרי שעת הדישה עדיין לא הגיעה ולחסום את פי הבהמה כשהיא איננה בשעת הדישה אין איסור, ואעפ"כ ראינו שאסור לומר לגוי לחסום את פי הפרה כיון שמצווה אותו שיעשה איסור על שעת האיסור וא"כ מוכח דאף בדיני אמירה לגוי בשבת אם רוצה לומר לגוי קודם השבת דהיינו קודם האיסור שיעשה איסור בשעת האיסור, אע"פ שכעת מותר להדליק את האור, אמירה זו אסורה.

הרא"ש דוחה את הראיה

הרא"ש דוחה הוכחה זו, דאינו דומה איסור מלאכות בשבת לאיסור לא תחסום בשעת דישה. דבשלמא באיסור לא תחסום שזה איסור שקיים בכל רגע שאם ידוש כעת אסור לו לחסום את פי הבהמה לכן אסור גם לומר לגוי לעשות כעת כיון ששייך האיסור בכל רגע, אבל באיסורי שבת שכעת הדלקת האור אינה אסורה כלל בשום מצב ואף אם ירצה לקבל על עצמו שבת לא יועיל לו וכיון שאיסור שבת אינו שייך ביום חול נאמר שמותר לומר לגוי קודם השבת לעשות מלאכה בשבת, ואין לנו ראיה לאסור.

חמץ בפסח אם חוזר וניעור

כיוצא בזה ראינו בדין חוזר וניעור בפסח. יש מחלוקת בין בעל העיטור לבין הרמב"ם, הרי"ץ גיאת ועוד, האם חמץ בפסח חוזר וניעור או לא. בעל העיטור סבר שחמץ אינו חוזר וניעור דכיון שהוא התערב ובטל קודם הפסח אינו חוזר לאיסורו בפסח אלא נשאר בביטולו וע"כ סבר שחמץ אינו חוזר וניעור. אבל הרמב"ם סבר שחמץ בפסח חוזר וניעור, דאף שהחמץ התערב קודם הפסח אינו מועיל, שהרי קודם הפסח החמץ מותר, וכל דיני ביטול זה אינו למאכל בעצמו אלא לאיסור שבו, דהיינו אותו מאכל אינו מתבטל אלא האיסור שבו התבטל, וכיון שחמץ קודם הפסח אינו אסור שהרי חמץ מותר כל ימות השנה, ממילא לא בטל כלום, וא"כ כשיגיע פסח יהפוך החמץ לאיסור וע"כ סברו שחמץ חוזר וניעור בפסח.

לרמזו לו לעשות מלאכה אחר השבת. והביאור כמו שאמרנו דכל שלא עושה בשבת אין חשש שמא תהא שבת קלה בעיני הישראל. ובאמת לפי זה לא מובן מדוע היש אומרים בתוס' סברו לאסור לומר לגוי הנראה בעיניך שתעמוד עימי לערב והרי זה רמז ואינו לצורך השבת ומדוע נאסור.

ספק בהיתר

ובאמת אם רמז לישראל הנראה בעיניך שתעמוד עימי לערב צריך להבין מאיזו סיבה מותר, האם מטעם שאינו אמירה וכל בדרך רמז לישראל חבירו מותר בשבת דרק אמירה אסורה, או שצריך לדייק הטעם דכל ההיתר רק משום שמבקשו לצורך מוצאי שבת אבל אם רמזו לצורך השבת זה אסור.

רמז לישראל מותר כי אינו דיבור

יש פוסקים שסברו לומר דכל ההיתר לומר הנראה בעיניך שתעמוד אצלי לערב הוא רק משום שמזמינו לצורך מוצ"ש וכיון שזה רמז לצורך מוצאי שבת מותר. וזה אינו, שהרי בישראל תמיד מותר ואין גזירה שמא תהיה שבת קלה בעיני הישראל, ולכן אמירה אסורה מדין דיבור אסור בשבת אבל רמז אין סיבה לאסור, ומה שאמרנו והצרכנו לומר מטעם שאומר לו לערב, זה רק אם יאמר לגוי, ששם יש גזירה שמא תהא שבת קלה בעיני הישראל ולכן אמרנו כיון שאמר לו לצורך מוצ"ש מותר ולא חששנו כל שעושה בדרך רמז, אבל לחבירו הישראל אין הסיבה מטעם שמבקשו לצורך מוצ"ש.

רמז לגוי שיבוא במוצ"ש

ולכן אם אומר לגוי בשבת בדרך רמז מה אני יעשה במוצ"ש עם החשמל שמקצר לי בבית, והגוי מבין מדבריו שמרמז לו שיבוא במוצ"ש לתקן לו החשמל בביתו, אין איסור בדבר, דמטעם שלא תהא שבת קלה בעיניו לא חיישינן דאע"פ שגילה בדעתו את רצונו כלפי הגוי לא אסרנו אלא לצורך השבת. ומטעם דיבור אסור, גם אין כאן, שהרי זה רמז ואינו נכלל בדין דיבור, ומותר.

אמירה לגוי באיסורי לאו

נראה עוד בדין איסור אמירה לגוי, האם כל דין איסור אמירה לגוי זהו דוקא בשבת שזה איסור סקילה וכל דבר שאסור לישראל שאם יעשה יעבור על איסור סקילה אסור אף לומר לגוי לעשותו, אבל בשאר איסורים שעובר בלאו, מותר לומר לגוי לעשותם. או שנאמר שכל לאו שאסור לישראל לעשותו אף שאינו עובר באיסור סקילה אסור לומר לגוי לעשותו.

"לא תחסום"

הגמ' בב"מ (צ.) הסתפקה גבי דין "לא תחסום שור בדישו" האם יכול אדם לומר לנכרי קח את הפרה לדוש בה ותחסום לה את הפה כדי שלא תאכל מהתבואה. הגמ' הסתפקה האם זהו בכלל איסור סקילה שאסור לומר לגוי או שבאיסורים אלו יהיה מותר ונשארה הגמ' בספק.

דעת הראב"ד

הראב"ד סבר דהיות וכל איסור אמירה לגוי הוא רק מדרבנן, ספיקא מדרבנן להקל ומותר לומר לגוי לעשות איסורים שאינם איסור סקילה.

דעת הרא"ש והרמב"ם

הרא"ש פסק לאסור. וכן פסק הרמב"ם בהלכות שכירות (פי"ג הל"ג) שאסור לומר לגוי לעשות איסורים בכל איסור שאסור לישראל ולא דוקא באיסורי סקילה. וכ"פ השו"ע חו"מ (סימן שלח הל"ו) שאסור לומר לגוי לחסום שור בדישו.

ראיה מאיסור שעטנז

בעל העיטור ועוד ראשונים סבברו שהחמץ אינו חוזר וניעור בפסח, הביאו ראיה שיש לכיוצא בזה ביטול ביארו הטעם מדין איסור לבישת שעטנז, שכל האיסור הוא בצמר רחלים שהתערב עם פשתן אבל צמר גמלים שהתערב עם פשתן מותר. ואם התערבו צמר גמלים יחד עם צמר רחלים כיון שהתערבו יחד אומרת המשנה בכלאיים שאם יש רוב מצמר הגמלים בטל הצמר רחלים וממילא אם התערבו לאחמ"כ שניהם עם פשתן לא חוששים משום שעטנז. ואע"פ שכל צמר בפני עצמו הוא היתר אם התערבו יחד מותר לערבם עם פשתן, ולכאורה אם ביארנו שכל דיני ביטול זהו רק ביטול האיסור ולא ביטול המין, א"כ מה יועיל שהתערבו צמר רחלים עם צמר גמלים והרי שניהם עומדים בהיתרם ביחד ואין שום איסור לבטל וא"כ כיצד מותר לערבם אח"כ עם פשתן. אלא מוכח דאף דבר שהוא היתר ועדיין עומד בהיתרו כיון שיכול להגיע לידי איסור, איסורו בטל אף כשהוא בהיתרו. אלא דיד הדוחה נטויה לומר דכל זה נאמר דוקא בצמר רחלים מכיון שבכל רגע ורגע האיסור קיים שהרי אם יערב עם פשתן זה איסור א"כ במקום כזה אף שעדיין לא הגיע זמן האיסור בטל האיסור.

ראיה מכיס לאסור

הר"ן בחידושים מביא ראיה לאסור אמירה לגוי בערב שבת שיעשה מלאכה בשבת. וראייתו מהמשנה ריש פרק מי שהחשיך דאדם שיש לו בערב שבת כיס עם מעות, יכול לתת הכיס בערב שבת לגוי כדי שיטלטל לו את הכיס בשבת ואף שיעבור ארבע אמות ברה"ר, והטעם מכיון שחזו"ל חששו שאם לא נתיר לו לומר לגוי לטלטל המעות יבוא הוא לטלטל בעצמו מכיון שההפסד הוא גדול, וכעין שראינו בדליקה שמותר דבמקום הפסד לא גזרו חזו"ל שמא תהא שבת קלה בעיני הישראל כיון שחששו מאיסור שיעשה בידיים.

סתם אמירה אסורה אף לצורך מוצ"ש

מכאן מביא הר"ן ראיה לדבריו שאמירה לגוי אסורה אף בערב שבת, דהרי אם מותר לומר לגוי בערב שבת שיעשה מלאכה בשבת, א"כ מה החידוש גבי מעות שמותר לומר לגוי בערב שבת שיטלטל לו את המעות בשבת והרי אף שלא במקום הפסד מותר, אלא מוכח דסתם אמירה לגוי בערב שבת אסורה וכל היתר אינו אלא במקום הפסד.

חילוק בין איסור קיים לאינו קיים

לפי"ז ביאר הרא"ש דה"ה באיסור של "לא תחסום שור בדישו", דכל האיסור לומר לגוי לעשות מלאכות נאמר דוקא במקום שיכול האיסור להתקיים בכל רגע כגון ב"לא תחסום שור בדישו" שאם יקח הבהמה וידוש בה מיד האיסור קיים, א"כ במקום כזה שהאיסור שייך חשיב כאילו הוא נמצא וע"כ אסור לומר לגוי לחסום שור בדישו אף שכעת אינו בדישו דכל איסור ששייך נחשב כקיים, אבל באיסורי אמירה לגוי בשבת, כגון שרוצה לומר לגוי בערב שבת לעשות מלאכה בשבת, כיון שאיסור שבת אינו שייך בכל רגע בימות החול, א"כ האיסור לא קיים ומנין לנו לבוא ולאסור לומר בערב שבת לגוי לעשות מלאכות בשבת. ולכן סבר הרא"ש לדחות את דברי הרס"ג שאסר אמירה לגוי בערב שבת שיעשה מלאכה בשבת.

להלכה

להלכתא פסק הרמב"ם שאסור לומר לגוי בערב שבת לעשות מלאכה בשבת. וכן פסק השו"ע (בסימן שז הל"ב) אסור לשכור פועלים ולא לומר לאינו יהודי לשכור לו פועלים בשבת וכו' דכל מה שהוא אסור לעשותו בשבת אסור לומר לאינו יהודי לעשותו ואפילו לומר לו קודם השבת לעשות המלאכה בשבת אסור.

אפשר שהרא"ש מודה

אומר הבית יוסף (סימן שז ס"ב) ואע"פ שהרא"ש דוחה את דברי הרס"ג, אפשר שהוא אכן מודה לו שאסור לומר לגוי בערב שבת לעשות מלאכה בשבת, וכן הביאו הר"ן בשתיקה ואפשר שהוא אכן מודה לו.

אופן המותר בערב שבת

בהמשך דברי השו"ע (שם) אומר אבל מותר לומר לו אחר השבת למה לא עשית דבר פלוני בשבת שעבר, אע"פ שמביין מתוך דבריו שרצונו שיעשנה בשבת הבאה. וההפרש בין הדינים ברור, דאם אומר לו בערב שבת תכבה בשבת, כשיבא הגוי לכבות בשבת הוא בא מכוחו של ישראל על פי ציוויו ואסור, אבל אם הגוי הביין מתוך דבריו מה צריך לעשות, כיון שלא רמז לו את רצונו שיעשה בשבת הבאה, אין בזה איסור, דכל הרמז הוא על לשעבר אבל אין כאן רמז על להבא, ומה שהביין הגוי ועשה מתוך חכמתו זה נעשה על דעת הגוי ומותר.

העלון מוקדש

להצלחת ידידנו
אמיר מועלם הי"ו
ולהצלחת כל ב"ב
שהקב"ה ימלא כל משאלות
ליבו לטובה

העלון מוקדש

להצלחת יקיר המוסדות
ה' אור בן שמעון
לבית משפחת אלימלך
שהקב"ה ימלא כל משאלות
ליבו לטובה
ויראה ברכה וישוב טוב בביתו החדש
ויזכה בקרוב לזיווג הגון. אמן.

העלון מוקדש

להצלחת ידידנו היקר
ה' רמי סימני
ומשפחתו הי"ו
שהקב"ה ימלא כל משאלות
ליבו לטובה

העלון מוקדש

להצלחת
ה' דניאל אריכא
ומשפחתו הי"ו
ולעילוי נשמת אביו
ה' ישעיה בן אברהם ז"ל

העלון מוקדש

להצלחת
ר' גבריאל ומרים יגודייב הכהן הי"ו
לרפואת יוחנן בן מרים
ולזיווג הגון אליהו בן מרים

ולעילוי נשמת
חיים הכהן בן בתיה ז"ל
מזל בת מרים ע"ה
שמעון הכהן בן מול ז"ל

העלון מוקדש

להצלחת
בנימין כליפה ורחל סרור הי"ו
ולהצלחת הזיווג
לאסתר בת רחל

ולזיווג הגון ולחזרה בתשובה
אלחנן בן רחל

ניתן לתרום גם דרך עמדות נדרים
פלוס - מוסדות 'הליכות משה'

תרומות עבור הוצאת העלון
בטלפון 0527136052